

ธัมมจักกัปปวัตตนสูตร

เอวัมเม สุตังฯ เอกัง สมะยัง ภะคะวา พาราณสียัง วิหะระติ อิติปะตะเน มิคะทาย ตัตะระ โข ภะคะวา ปัญจะวัคคิเย ภิกขุ อามันเตสิ

ข้าพเจ้า (คือพระอานนท์) ได้สดับมาอย่างนี้ สมัยหนึ่ง พระพุทธเจ้าผู้ทรงไว้ซึ่งพระมหากรุณาธิคุณ เสด็จประทับอยู่ที่ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน ใกล้เมืองพาราณสีในเวลานั้น พระองค์ได้ตรัสเตือนพระภิกษุเบญจวัคคีย์ว่า

เทวเม ภิกขเว อันตา ปัพพะชิตะเน นะ เสวิตัพพา โย จายัง กามะสุ ขัลลิกานุโยโค ทิโน คัมโม โปลูชชะนิโก อะนะริโย
อะนัตตะสัณฺหิโต โย จายัง อัตตะกิลละมะถานุโยโค ทุกโข อะนะริโย อะนัตตะสัณฺหิโต ฯ

ภิกษุทั้งหลาย ผู้ออกบวชแสวงหาความหลุดพ้น ไม่ควรปฏิบัติตน 2 ประการ คือ (1) การแสวงหาความสุขทางกามคุณ แบบสุดโต่ง ซึ่งทำให้จิตใจต่ำทราม เป็นเรื่องของชาวบ้านที่มีความใคร่ เป็นเรื่องของคนมีกิเลสหนาไม่ใช่เป็นสิ่งประเสริฐ คือ มีแต่จะก่อให้เกิดข้าศึกคือกิเลส ไม่มีสาระประโยชน์อันใด (2) การปฏิบัติตนแบบก่อให้เกิดความทุกข์ทรมาน เป็นสภาวะที่ทนได้ยาก ไม่ใช่สิ่งประเสริฐ คือ มีแต่จะก่อให้เกิดข้าศึกคือกิเลส ไม่มีสาระประโยชน์อันใด ฯ

เอเต เต ภิกขเว อุโภ อันเต อะนุปะคัมมะ มัชฌิมา ปะฏิปะทา ตะถาคะเตนะ อะภิสัมพุทฺธา จักขุกะระณี ญาณะกะระณี อุปะสะมาเย อะภิญญาเย สัมโพชายะ นิพพานายะ สังวัตตะติ ฯ

กะตะมา จะ สา ภิกขเว มัชฌิมา ปะฏิปะทา ตะถา คะเตนะ อะภิสัมพุทฺธา จักขุกะระณี ญาณะกะระณี อุปะสะมาเย อะภิญญาเย สัมโพชายะ นิพพานายะ สังวัตตะติ ฯ

อะยะเมวะ อะริโย อัญฺจันคิโก มัคโค ฯ เสยยะถิทัง ฯ สัมมาทิฏฺฐิ สัมมาสังกัปปो สัมมาวาจา สัมมากัมมันโต สัมมาอาชีโว สัมมาวาโย สัมมาสะติ สัมมาสะมาธิ ฯ

ภิกษุทั้งหลาย หลักปฏิบัติอันเป็น ทางสายกลาง หลีกเลียงจากการปฏิบัติแบบสุดโต่ง ซึ่งเราตถาคตได้ตรัสรู้แล้ว ด้วยปัญญาอันยอดเยี่ยม เห็นได้ด้วยตาใน รู้ด้วยญาณภายใน เป็นไปเพื่อความสงบกิเลส เพื่อความรู้ยิ่ง เพื่อความรู้อย่างทั่วถึง เพื่อความดับกิเลสและกองทุกข์ ได้แก่ อริยมรรคมีองค์ 8 คือ (1) ความเห็นชอบ (2) ความดำริชอบ (3) วาจาชอบ (4) การงานชอบ (5) เลี้ยงชีวิตชอบ (6) ความเพียรชอบ (7) ความระลึกรู้ชอบ (8) ความตั้งจิตชอบ

อะยัง โข สา ภิกขเว มัชฌิมา ปะฏิปะทา ตะถาคะ เตนะ อะภิสัมพุทฺธา จักขุกะระณี ญาณะกะระณี อุปะสะมาเย อะภิญญาเย สัมโพชายะ นิพพานายะ สังวัตตะติ ฯ

อิทัง โข ปะนะ ภิกขเว ทุกขา อะริยะสัจจัง ชาตีปิ ทุกข ชะราปิ ทุกขา มะระณัมปิ ทุกขัง โสกะปะริทเวทะทุกขะโทมะนัสสุปายาสาปิ ทุกขา อับปิเยหิ สัมปะโยโค ทุกโข ปิเยหิ วิปะโยโค ทุกโข ยัมปิจันถะ นะ ละภะติ ตัมปิ ทุกขัง สังจิตเตนะ ปัญญาปาทานักขันธา ทุกขา

ภิกษุทั้งหลาย ทุกขอริยสัจ คือ ความจริงที่ช่วยมนุษย์ให้เป็นผู้ประเสริฐเกี่ยวกับการพิจารณาเห็นทุกข์ เป็นอย่างนี้ คือ การเข้าใจว่า "เกิด แก่ เจ็บ ตาย" ล้วนแต่ เป็นทุกข์ แม้แต่ความโสรกเศร้าเสียใจ ความร่ำไรรำพัน ความทุกข์กายทุกข์ใจ ทั้งความคับแค้นใจก็เป็นทุกข์ ประสบกับสิ่งที่ไม่เป็นที่รักก็เป็นทุกข์ พลาดพรากจากสิ่งที่เป็นที่รักก็เป็นทุกข์ ปราณาสังโศ "ไม่ได้สิ่งนั้นก็" เป็นทุกข์ ว่าโดยย่อ การยึดมั่นแบบฝังใจ ว่า เบญจขันธ์ (คือ รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ) ว่าเป็น อัตตา เป็นตัวเรา เป็นเหตุทำให้เกิดความทุกข์แท้จริง

**อิหัง โข ปะนะ ภิกขะเว ทุกขะสะมุทะโย อะริยะสัจจัง ฯ ยายัง ตัณหา โปโนพะเวกา นันทึราคะสะหะคะตา ตัตตะ ตัตฺตภา
นันทินิ ฯ เสยยะถิทัง ฯ กามะตัณหา ภาวะตัณหา วิภาวะตัณหา ฯ**

ภิกขุทั้งหลาย เหตุทำให้เกิดความทุกข์ (สมุหทัย) มีอย่างนี้ คือ ความอยากเกินควร ที่เรียกว่า ทะยานอยาก ทำให้ต้องเวียนว่ายตายเกิด เป็นไปด้วยความกำหนัด ด้วยอำนาจความเพติดเพลิน มัวเพติดเพลินอย่างหลงระเริงในสิ่งที่ก่อให้เกิดความกำหนัดรักใคร่นั่นๆ ได้แก่

- (1) ความทะยานอยากในสิ่งที่ก่อให้เกิดความใคร่
- (2) ความทะยานอยากในความอยากเป็นนั่นอยากเป็นนี่
- (3) ความทะยานอยากในความที่จะพ้นจากภาวะที่ไม่อยากเป็น เช่น ไม่อยากจะเป็นคนไร้เกียรติ ไร้ยศ เป็นต้น อยากจะดับสูญไปเลย ถ้าไม่ได้เป็นอย่างนั้น อย่างนี้

**อิหัง โข ปะนะ ภิกขะเว ทุกขะนิโรธะ อะริยะสัจจัง ฯ โย ตัสสาเยวะ ตัณหาเย อะเสสะวิราคะ นิโรธะ จาโถ ปะฐินิสัสสัคโค มุตฺติ
อะนาละโย ฯ**

ภิกขุทั้งหลาย นิโรธ คือ ความดับทุกข์อย่างแท้จริง คือ ดับความกำหนัดอย่างสิ้นเชิง มิให้ตัณหาเหลืออยู่ สละตัณหา ปล่อยวางตัณหาข้ามพ้นจากตัณหา ไม่มีเชื้อใยในตัณหา

อิหัง โข ปะนะ ภิกขะเว ทุกขะนิโรธะคามินิ ปะฏิปะทา อะริยะ สัจจัง ฯ

**อะยะเมวะ อะริโย อัฏฐังคิโก มัคโค ฯ เสยยะถิทัง ฯ สัมมาทิฏฐิ สัมมาสังกัปปो สัมมาวาจา สัมมากัมมันโต สัมมา อาชีโว สัมมา
วายาโม สัมมาสะติ สัมมาสมาธิ ฯ**

ภิกขุทั้งหลาย ทุกข นิโรธคามินิปฏิบัติให้ถึงความดับทุกข์อย่างแท้จริง คือ อริยมรรคมีองค์ 8 ได้แก่ (1) ความเห็นชอบ (2) ความดำริชอบ (3) วาจาชอบ (4) การงานชอบ (5) เลี้ยงชีวิตชอบ (6) ความเพียรชอบ (7) ความระลึกรู้ชอบ (8) ความตั้งจิตมั่นชอบ

**อิหัง ทุกขัง อะริยะสัจจันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ ฐัมเมสุ จักขุง อุทะปาติ ญานัง อุทะปาติ ปัญญา อุทะปาติ วิชชา
อุทะปาติ อาโลโก อุทะปาติ ฯ**

**ตั้ง โข ปะนิหัง ทุกขัง อะริยะสัจจัง ปะริญญะยันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ ฐัมเมสุ จักขุง อุทะปาติ อาโลโก อุทะ
ปาติ ฯ**

**ตั้ง โข ปะนิหัง ทุกขัง อะริยะสัจจัง ปะริญญาตันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ ฐัมเมสุ จักขุง อุทะปาติ ญานัง อุทะปาติ
ปัญญา อุทะปาติ วิชชา อุทะปาติ อาโลโก อุทะปาติ ฯ**

ภิกขุทั้งหลาย ดวงตาเห็นธรรม ญาณ ปัญญา วิชชา แสงสว่าง อย่างแจ่มแจ้งในธรรมทั้งหลาย ที่เรายังไม่เคยรับฟังมาในกาลก่อน ว่านี่ เป็นทุกข์ อริยสัจ เป็นสิ่งที่ควรกำหนดรู้ ภิกขุทั้งหลาย (บัดนี้) เราได้ดวงตาเห็นธรรม เกิดญาณ ปัญญา วิชชา แสงสว่าง อย่างแจ่มแจ้งในธรรมทั้งหลายที่เรายังไม่เคยรับฟังมาในกาลก่อน ว่านี่เป็นทุกข์อริยสัจ เราได้กำหนดรู้แล้ว

อิหัง ทุกขะสะมุทะโย อะริยะสัจจันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ ฐัมเมสุ จักขุง อุทะปาติ ญานัง

อุทะปาติ ปัญญา อุทะปาติ วิชชา อุทะปาติ อาโลโก อุทะปาติ ฯ

**ตั้ง โข ปะนิหัง ทุกขะสะมุทะโย อะริยะสัจจัง ปะหาตัพพันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ เม ภิกขะเว ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ ฐัมเมสุ
จักขุง อุทะปาติ ญานัง อุทะปาติ ปัญญา อุทะปาติ วิชชา อุทะปาติ อาโลโก อุทะปาติ ฯ**

ตั้ง โข ปะนิหัง ทุกขะสะมุทะโย อะริยะสัจจัง ปะหีนันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ

ธัมมเมตฺถ จักขุญ อุตฺตะปาถิ ญฺญานัง อุตฺตะปาถิ ปญฺญา อุตฺตะปาถิ วิชชา อุตฺตะปาถิ อาโลโก อุตฺตะปาถิ ฯ

ภิกษุทั้งหลาย ดวงตาเห็นธรรม ญาณ ปัญญา วิชชา แสงสว่าง อย่างแจ่มแจ้งในธรรมทั้งหลาย ที่เรายังไม่ได้เคยรับฟังมาในกาลก่อน ว่านี้เป็นทุกสมุทฺทัยอริยสัจ เป็นสิ่งที่ควรละ ภิกษุทั้งหลาย (บัดนี้) เราได้ดวงตาเห็นธรรม เกิดญาณ ปัญญา วิชชา แสงสว่าง อย่างแจ่มแจ้งในธรรมทั้งหลาย ที่เรายังไม่ได้เคยรับฟังมาในกาลก่อน ว่านี้เป็นทุกสมุทฺทัยอริยสัจเราละได้แล้ว

อิทัง ทุกฺขะนิโรโธ อระริยะสัจจันติ เม ภิกฺขเว ปุพฺเพ อะนะนุสฺสุเตสฺส ธัมมเมตฺถ จักขุญ อุตฺตะปาถิ ญฺญานัง

อุตฺตะปาถิ ฯ ปญฺญา อุตฺตะปาถิ วิชชา อุตฺตะปาถิ อาโลโก อุตฺตะปาถิ ฯ

ตั้ง โข ประณีตัง ทุกฺขะนิโรโธ อระริยะสัจจัง สัจจิกาทัพพันติ เม ภิกฺขเว ปุพฺเพ อะนะนุสฺสุเตสฺส ธัมมเมตฺถ จักขุญ อุตฺตะปาถิ ญฺญานัง อุตฺตะปาถิ ปญฺญา อุตฺตะปาถิ วิชชา อุตฺตะปาถิ อาโลโก อุตฺตะปาถิ ฯ

ตั้ง โข ประณีตัง ทุกฺขะนิโรโธ อระริยะสัจจัง สัจจิกะตันติ เม ภิกฺขเว ปุพฺเพ อะนะนุสฺสุเตสฺส ธัมมเมตฺถ จักขุญ อุตฺตะปาถิ ญฺญานัง อุตฺตะปาถิ

ปญฺญา อุตฺตะปาถิ วิชชา อุตฺตะปาถิ อาโลโก อุตฺตะปาถิ ฯ

ภิกษุทั้งหลาย ดวงตาเห็นธรรม ญาณ ปัญญา วิชชา แสงสว่าง อย่างแจ่มแจ้งในธรรมทั้งหลาย ที่เรายังไม่ได้เคยรับฟังมาในกาลก่อน ว่านี้เป็นทุกขนิโรธอริยสัจ เป็นสิ่งที่ควรทำให้แจ้ง ภิกษุทั้งหลาย (บัดนี้) เราได้ดวงตาเห็นธรรม เกิดญาณ ปัญญา วิชชา แสงสว่าง อย่างแจ่มแจ้งในธรรมทั้งหลาย ที่เรายังไม่ได้เคยรับฟังมาในกาลก่อน ว่าเป็น ทุกขนิโรธอริยสัจ เราได้ทำให้แจ้งแล้ว

อิทัง ทุกฺขะนิโรธะคามินี ปะฏิปะทา อระริยะสัจจันติ เม ภิกฺขเว ปุพฺเพ อะนะนุสฺสุเตสฺส ธัมมเมตฺถ จักขุญ อุตฺตะปาถิ ญฺญานัง อุตฺตะปาถิ

ปญฺญา อุตฺตะปาถิ วิชชา อุตฺตะปาถิ อาโลโก อุตฺตะปาถิ ฯ

ตั้ง โข ประณีตัง ทุกฺขะนิโรธะคามินี ปะฏิปะทา อระริยะสัจจัง ภาเวตัพพันติ เม ภิกฺขเว ปุพฺเพ อะนะนุสฺสุเตสฺส ธัมมเมตฺถ จักขุญ อุตฺตะปาถิ ญฺญานัง อุตฺตะปาถิ ปญฺญา อุตฺตะปาถิ วิชชา อุตฺตะปาถิ อาโลโก อุตฺตะปาถิ ฯ

ตั้ง โข ประณีตัง ทุกฺขะนิโรธะคามินี ปะฏิปะทา อระริยะสัจจัง ภาวิตันติ เม ภิกฺขเว ปุพฺเพ อะนะนุสฺสุเตสฺส ธัมมเมตฺถ จักขุญ อุตฺตะปาถิ ญฺญานัง อุตฺตะปาถิ ปญฺญา อุตฺตะปาถิ วิชชา อุตฺตะปาถิ อาโลโก อุตฺตะปาถิ ฯ

ภิกษุทั้งหลาย ดวงตาเห็นธรรม ญาณ ปัญญา วิชชา แสงสว่าง อย่างแจ่มแจ้งในธรรมทั้งหลาย ที่เรายังไม่ได้เคยรับฟังมาในกาลก่อน ว่านี้เป็นทุกขนิโรธคามินีปฏิบัติปทาอริยสัจ เป็นสิ่งที่ควรทำให้แจ้ง ภิกษุทั้งหลาย (บัดนี้) เราได้ดวงตาเห็นธรรม เกิดญาณ ปัญญา วิชชา แสงสว่าง อย่างแจ่มแจ้งในธรรมทั้งหลาย ที่เรายังไม่ได้เคยรับฟังมาในกาลก่อน ว่าเป็น ทุกขนิโรธคามินีปฏิบัติปทาอริยสัจ เราได้ทำให้แจ้งแล้ว

ยวาระกัวิญจะ เม ภิกฺขเว อิมสฺส จะตฺถุสฺส อระริยะสัจเจตฺถุ เอวันติ ปะริวิญญูถึ ทวาทะสาการัง ยะถาภูตัง ญฺญาณะทัตตะสะนัง นะ สุวิสุทฺธัง อะโหสิ ฯ

ภิกษุทั้งหลาย เมื่อใดการหยั่งรู้ การเห็นตามความเป็นจริง ว่าอริยสัจ 4 มี 3 รอบ มีอาการ 12 (ได้แก่ 1. หยั่งรู้อริยสัจ แต่ละอย่างตามความเป็นจริง 2. หยั่งรู้กิจของอริยสัจ 3. หยั่งรู้กิจอันได้ทำแล้ว ในอริยสัจ) ยังไม่หมดจดเพียงใด

เนวระ ตาวาหัง ภิกฺขเว สะทเวเก โลเก สะมาระเก สะพรัหมะเก สัสสะมะณะะ พราหฺมะณียา ปะชายะ สะทเวมะนุสฺสาเย อะนุตตะรัง สัมมาสัมโพธิง อะภิสัมพุทฺโธ ปัจจัญญาสิง ฯ

ภิกษุทั้งหลาย เราไม่ยืนยันตนว่า เป็นผู้ตรัสรู้ชอบด้วยตนเอง ไม่มีใครจะเทียบได้ ไม่ว่าจะเป็นเทวดา มาร พรหม แม้มวลมนุษย์ ทั้งที่เป็นสมณะ เป็นพราหมณ์ ก็เทียบเท่ามิได้เพียงนั้น

ยะโต จะ โข เม ภิกษเว อิมสุ จะตฺสู อะริยะสัจเจสุ เอวันติ ประวิฏฺฐัง ทวาทะสาการัง ยะถาภูตัง ญาณะทัสสะนัง สุวิสุทฺธัง
อะโหติ ฯ

อะถาหัง ภิกษเว สะเทวะเก โลเก สะมาระเก สะพรหฺมะเก ทัสสะมะณะพราหฺมะณียา ปะชาเย สะเทวะมะนุสสาเย อะนุต
ตะรัง สัมมาสัมโพธิง อะภิสัมพุทฺโธ ปัจฉัญญาสิง ฯ

ภิกษุทั้งหลาย เมื่อใดการหยั่งรู้ การเห็นตามความเป็นจริงดังกล่าวมาหมดจดดีแล้ว เมื่อนั้นเราได้ยืนยันตนเป็นผู้ตรัสรู้ชอบดังกล่าวแล้ว เช่นนั้น

ญาณัญจะ ปะนะ เม ทัสสะนัง อูทปะปาที อะกุปปา เม วิมุตติ อะยะมันติมา ชาติ นัตถิทานิปุ นัพะระโวติ ฯ

การหยั่งรู้ การเห็นตามความเป็นจริงได้เกิดขึ้นแก่เราแล้วว่า ความหลุดพ้นของเราไม่มีการกลับกำเริบอีกแล้ว ชาตินี้เป็นชาติสุดท้ายแล้ว ไม่ต้องมี
การเวียนว่ายตายเกิดอีก

อิทมะโว จะ ภะคะวา อัตตะมะนา ปัญญาวัตติยา ภิยู ภะคะวะโต ภาสีตัง อะภินันทุง ฯ

ครั้งพระพุทธองค์ ผู้ทรงไว้ซึ่งพระมหากรุณาธิคุณ ได้แสดงธรรมโดยปริยายดังกล่าวมา เหล่าภิกษุเบญจวัคคีย์ ก็ได้มีใจยินดีเปลینในการแสดง
ธรรมของพระพุทธเจ้า

อิมัสสิญจะ ปะนะ เวยยากระณัสสิ ภัญญะมานะ อายัส มะโต โกณฑัญญัสสะ วิระชัง วิตะมะลัง ชัมมะจักขุง อูทปะปาที ยังกิญจิ
สุทฺถะยะชัมมัง สัพพันตัง นิโรธะชัมมันติ ฯ

ก็แล เมื่อพระพุทธเจ้าตรัสแสดงธรรมอย่างแจ่มแจ้งอย่างมีหลัก ท่านโกณฑัญญะ ผู้ทรงไว้ซึ่งอาวุโส ได้เกิดธรรมจักขุ คือ ได้รู้แจ้งเห็นจริงซึ่งพระ
ธรรมที่พระพุทธองค์ทรงแสดง กำจัดธุลี กำจัดมลทินเสียได้ มีความเข้าใจตามความเป็นจริงว่า สิ่งใดเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย สิ่งนั้นย่อมดับไปเป็น
ธรรมดา เพราะสิ้นเหตุปัจจัย

ปะวัตติเต จะ ภะคะวะตา ชัมมะจักเก ภูมมา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุง เอตัมภะคะวะตา พาราณะสิยัง อิติปะตะเน มิคะทาย
อะนุตตะรัง ชัมมะจักกัง ปะวัตติตัง อัปปะฏิวัตติยัง สะมะเณนะ วา พราหฺมะเณนะ วา เทเวนะ วา มาระนะ วา พรหฺมุนา วา เก
นะจิวา โลกัสมินติ ฯ

ครั้งพระพุทธองค์ ผู้ทรงไว้ซึ่งพระมหากรุณาธิคุณ ได้แสดงธรรมจักร คือ หมุนวงล้อแห่งธรรมที่ประกอบด้วย 8 ซึ่ง คือ อริยมรรคมีองค์ 8 เหล่า
ภุมเทวดา ก็เปล่งเสียงสาธุการบันลือลั่นว่า วงล้อแห่งธรรม ไม่มีวงล้ออื่นใดจะหมุนสู้ได้ ได้รับการหมุนไปโดยพระพุทธเจ้า ผู้ทรงไว้ซึ่งพระ
มหากรุณาธิคุณแล้ว ณ ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน ใกล้เมืองพาราณสี ซึ่งไม่มีใครทำได้มาก่อน ไม่ว่าจะเป็สมณะ พราหมณ์ เทวดา มาร พรหม

ภูมมานัง เทวานัง สัททัง สุตวา

จาตุมมะหาราชิกา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุง ฯ จาตุมมะหาราชิกานัง เทวานัง สัททัง สุตวา

ดาวะติงสา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุง ดาวะติงสานัง เทวานัง สัททัง สุตวา

ยามา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุง ฯ ยามานัง เทวานัง สัททัง สุตวา

ตุลิตา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุง ฯ ตูลิตานัง เทวานัง สัททัง สุตวา

นิมมานะระตี เทวา สัททะมะนุสสาเวสุง ฯ นิมมานะระตีนัง เทวานัง สัททัง สุตวา

ปะระนิมมิตะวะสะวัตตี เทวา สัททะมะนุสสาเวสุง ฯ ปะระนิมมิตะวะสะวัตตีนัง เทวานัง สัททัง สุตวา

พรหฺมะปาริสาชชา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุง ฯ พรหฺมะปาริสาชชานัง เทวานัง สัททัง สุตวา

พรัหมะปะโรหิตา เทวา สัททะมะนุสสาเวสูง ฯ พรัหมะปะโรหิตานัง เทวานัง สัททัง สุตวา
มหาพรัหมมา เทวา สัททะมะนุสสาเวสูง ฯ มหาพรัหมานัง เทวานัง สัททัง สุตวา
ปะริตตาภา เทวา สัททะมะนุสสาเวสูง ฯ ปะริตตาทานัง เทวานัง สัททัง สุตวา
อัปปะมาณาภา เทวา สัททะมะนุสสาเวสูง ฯ อัปปะมาณาทานัง เทวานัง สัททัง สุตวา
อาภัสสะรา เทวา สัททะมะนุสสาเวสูง ฯ อาภัสสะรานัง เทวานัง สัททัง สุตวา
ปะริตตะสุภา เทวา สัททะมะนุสสาเวสูง ฯ ปะริตตะสุภานัง เทวานัง สัททัง สุตวา
อัปปะมาณะสุภา เทวา สัททะมะนุสสาเวสูง ฯ อัปปะมาณะสุภานัง เทวานัง สัททัง สุตวา
สุภะกัณณะกา เทวา สัททะ มะนุสสาเวสูง ฯ สุภะกัณณะกานัง เทวานัง สัททัง สุตวา
เวหัพพะลา เทวา สัททะมะนุสสาเวสูง ฯ เวหัพพะลानัง เทวานัง สัททัง สุตวา
อะวิหา เทวา สัททะมะนุสสาเวสูง ฯ อะวิหานัง เทวานัง สัททัง สุตวา
อะตัพปา เทวา สัททะมะนุสสาเวสูง ฯ อะตัพปานัง เทวานัง สัททัง สุตวา
สุทัสสา เทวา สัททะมะนุสสาเวสูง ฯ สุทัสसानัง เทวานัง สัททัง สุตวา
สุทัสสี เทวา สัททะมะนุสสาเวสูง ฯ สุทัสสีนัง เทวานัง สัททัง สุตวา
อะกะนิญฐะกา เทวา สัททะมะนุสสาเวสูง ฯ

เอตัมกะคะวะตา พาราณะลียัง อิติปะตะเน มิคะทาเย อะนุตตะรัง รัมมะจักกััง ปะวัตติตัง อัปปะฏิ วัตติยัง สะมะเณนะ วา
พราหะณะนะ วา เทเวนะ วา มาณะนะ วา พรัหมุณา วา เคะนะจิ วา โลกัสมินติ ฯ

เหล่าเทพเจ้าชั้นจาตุมหาราชิกา ครั้นได้ยินเสียงเหล่าเทพกุ่มเทวดาต่างก็ส่งเสียงสาธุการ บันลือลั่นสืบต่อไปจนถึงเทพเจ้าชั้นดาวดึงส์ ชั้นยามะ
ชั้นดุสิต ชั้นนิมมานรดี ชั้นปรนิมมิตวสวัตดี จนกระทั่งถึงชั้นพรหม ตั้งแต่พรหมปารีสัชชา พรหมปโรหิตา มหาพรหม ปรีตตาทพรหม อัปมาณา
ทพรหม อาภัสสราพรหม ปรีตตสุทาทพรหม อัปปมาณสุทาทพรหม สุภกัณณะทพรหม เวหัพพะลาพรหม อวิหาพรหม อะตัพปาพรหม สุทัสสาพรหม
สุทัสสีพรหม จนกระทั่งถึงอกนิญฐาทพรหมเป็นที่สุด ก็ส่งเสียงสาธุการบันลือลั่น เพียงครู่เดียว เสียงได้บันลือไปทั่วพรหมโลก

อิติหะ เตะนะ ขะเณนะ เตะนะ มุหุตตะนะ ยาวะ พรัหมะโลกา สัทโท อัฏฐัคคัจฉิ ฯ อะยันจะ ทะสะสะหัสสี โลกะชาตุ สังกัมปิ
สัมปะกัมปิ สัมปะเวธิ ฯ อัปปะมาโณ จะ โอปาโร โอภาโส โลกะ ปาตุระโหสิ อะตักกัมเมวะ เทวานัง เทวานุภาวัง ฯ

ทั้งหมดนี้โลกธาตุได้หวั่นไหว สะเทือนสะท้าน เสียงดังสนั่นลั่นไป ทั้งแสงสว่างอันหาประมาณมิได้ ได้ปรากฏขึ้นในโลก เหนือกว่าอานุภาพของ
เหล่าพรหม

อะละโข ณะคะวา อุทานัง อุทานะสิ อัญญาสิ ะตะ โภ โภณทัณฺเฑอ อัญญาสิ ะตะ โภ โภณทัณฺเฑอ อิติหิทัง อายัสมะโต
โภณทัณฺเฑอ อัญญาโภณทัณฺเฑอ เตะวะ นามัง อะโหสิตี ฯ

ต่อจากนั้นพระพุทธองค์ ผู้ทรงไว้ซึ่งพระมหากรุณาธิคุณ ได้ทรงเปล่งอุทานออกมาว่า "โภณทัณฺเฑอ ได้รู้แล้วหนอ ผู้เจริญทั้งหลาย โภณทัณฺเฑอ
ได้รู้แล้วหนอ ผู้เจริญทั้งหลาย" เพราะเหตุนี้ ท่าน โภณทัณฺเฑอ จึงได้นามว่าอัญญาโภณทัณฺเฑอ